

KLIMA ALDAKETA ETA GIPUZKOAKO BASOJABEAK

Klima-aldaketak eta horri aurre egiteko Europan zehaztu diren politikak modu batera edo bestera eragingo diete basojabeei. Izan ere, Europak eta Nazio Batuek paper garrantzitsua eman diete basoei klima-aldaketaren aurkako borrokan.

Gorka Altuna Haziko baso-arloko teknikariak txosten bat egin du GEBErentzat eta bere bazkideentzat klima-aldaketari buruz eta aldaketa horrek jabeengan duen eraginari buruz (dokumentu osoa buletin digitalean deskarga dezakezu).

Hona hemen, laburbilduta, ideia nagusiak.

** Euskadiko Klima Aldaketaren 2050erako Estrategiak jasotzen duenez eta basogintza-sektoreari dagokionez, klima-aldaketak Euskadin eragin ditzakeen inpaktu nagusiak garrantzitsuak dira. Nitxo ekologikoko ereduak erabiliz egindako iragarpenek eragin nabarmena dutela erakusten dute aztertutako espezieengan (Q.robur, F.sylvatica eta P.radiata); izan ere, 2080rako espezie horien nitxoak ia erabat desagertzea eta XXI. mendean zehar Europa iparralderantz pixkanaka lekualdatzea espero da.

** Espero diren inpaktuak honela laburbiltzen dira: **CO2 kontzentrazioa handitzea, temperaturak igotzea** edo prezipitazioen aldaketak. Eta horiek baso-masetan eragin esanguratsuak izango dituzte. Halaber, muturreko klimatikoak areagotzea espero da, **suteak, lur-mugimenduak, lurzorua ren higadura eta lurzoruko karbono-erreserba galtzea** erraztuz.

** Hala ere, klima-aldaketak **aukera berriak sor ditzake** lehen sektorean. Neguko tenperaturen igoerak eta CO2 kontzentrazioaren igoerak **espezie batzuen hazkundera areagotu lezake**. Horrek nekazaritza eta basogintzaren **errentagarritasuna handituko luke**.

GEBEKO BAZKIDEENTZAT DITUEN INPLIKAZIOAK

** Europako, nazioetako eta eskualdeetako politikak eta estrategiek markatzen dute epe luzerako bidea, eta argi eta garbi bideratuta daude bioekonomia eta basoen funtzio aniztasuna bultzatzera; klima-aldaketa arintzeko, alde batetik, eta horretara egokitzen laguntzeko, bestetik. Horretarako, ziurrenik, beste baso batzuk landatu beharko dira, **ohikoak ez diren espezieak landatu beharko dira**, baita basoek hornitutako produktu eta zerbitzu desberdinak bateragarri egingo dituzten **beste kudeaketa-modu batzuk ere**.

** Estrategiek eta politikak ez dute baso-jabe eta kudeatzaileen hizkuntza bera hitz egiten, ezta denbora berak erabiltzen. Legeen, laguntza-lerroen, sektore jakin batzuen apustu estrategikoen eta Europako, nazioetako eta eskualdeko proiektuen deialdien bidez garatzen dira, eta tresna horiek zuzenean eragingo diote jabeari.

** Hala ere, aurreikus daiteke baso-jabeei aukera berriak agertu behar zaizkiela. Aukera horiek beste sektore batzuetatik datoz, tradizionalki iraunkorrak ez diren ekoizpen-prozesuak erabili dituzten horietatik; izan ere, klima-aldaketaren aurrean egokitzeko eta arintzeko herrialdeek hartutako konpromisoen ondorioz, ekoizpen-prozesu horiek prozesu jasangarrietara egokitzen ari baitira.

** Horrek, zuzenean, **lehengai berriztagarrien eskaria handitzea** eta, ahal dela, ekoizpen-puntutik hurbil egotea eragiten du, eta **horrek tokiko zuraren eskari handiagoa** dakar.

** Gaur egun, Europar Batasuna Europako Basogintza Estrategia berrian ari da lanean. Estrategia horrek ingurumenaren aldeko joera nabarmena izango du eta gutxietsi egingo ditu baso-kudeaketa jasangarriak eragiten dituen onurak: CO2-ren hustubide-efektuetan eta lehengai ez-jasangarrietan oinarritutako produktuen ordezkapenean.

Hala ere, baso-jabeari mesede egin diezaiokeen punturik ere bada, argi eta garbi jasotzen baita basoek ematen dituzten **zerbitzu ekosistemikoen aintzatespena** eta zerbitzu ekosistemiko horiek ordaintzeko aurrekontu-partidak izateko beharra. Azken finean, **zuraren salmentagatik sortzen ez den errenta konpentsatzeko.**

Jabeek adi egon behar dute datozen joerekin, adi egon behar dute baso-bioekonomiarako eskatzen den prestakuntzarekin, eta jakitun izan behar dute **sektore askok gaur egun eskatzen duten lehengai baten jabe** direla.